

BISERICA ȘI ȘCOALĂ

REVISTA OFICIALĂ A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

— SFÂNTA EPISCOPIE ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ARADULUI —

Nr. 1839/1942.

ANDREI,

din mila lui Dumnezeu drept credinciosul Episcop al Eparhiei Aradului,
Ienopolei și Hălmagiului.

*Prea Cucernicilor și Onoraților membri din cler și mireni ai Adunării noastre
Eparhiale, har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos, iar dela
smerenia Noastră arhieerească binecuvântare.*

In temeiul art. 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, convocăm Adunarea Eparhială a Aradului în sesiune ordinată pe ziua de

Duminecă, 3 Maiu 1942

ora 9 dimineața, când se va oficia Sfânta Liturghie și Chemarea Duhului Sfânt în Catedrala din Arad, după care va urma deschiderea Adunării Eparhiale, în sala festivă a Academiei teologice.

Arad, în 16 Aprilie 1942.

† ANDREI
Episcopul Aradului

Lipsa unei gazete duminecale

Unul din mijloacele cele mai potrivite de pastorație pentru zilele noastre este slova tiparului. Colportajul cărților și foilor duminecale, gazetele săptămânale, etc. sunt atâtea instrumente de mare folos spiritual pentru adâncirea vieții religioase-morale.

In comunele bisericești, unde mijloacele materiale permit, se pot procura mașini multiplicatoare; iar predica ce preotul o pregătește pentru proxima Duminecă ori sărbătoare să o reproducă în număr corespunzător multiplicându-o. Astfel deodata cu anafora păstorul sufletesc va împărtăși foia, ca merinde sufletească pentru poporeni.

Această foaie mică volantă — șapirografată ori litografată — va cuprinde o scurtă explicare a pericopei, câteva exemple și întâmplări săptămânale din viața religioasă-morală a parohiei.

Spre deosebire de această foaie duminecală, credem de nimerită și necesară o gazetă duminecală sau săptămânală, de cuprins mai variat și mai bogat.

In centrele episcopesci ar fi de dorit să ia ființă o astfel de gazetă duminecală în toată regula, care să corespundă și practic și teoretic și spiritual unei gazete numai și numai pentru popor în cele mai bune condițuni.

Său încercat la noi redactarea gazetelor duminecale dar n'au reușit din următoarele scăderi: 1) A lipsit omul care să formeze sufletul acestei gazete, să se coboare la gradul de pri-ccepere a țăranului nostru, să-i simtă pulsul și să-i înțeleagă gustul. Mai presus de toate a lipsit omul care să aibă darul de povestitor în graiul dulce al vechilor cazanii ce sună armonios pe corzile tainice ale sufletului țăranului nostru. 2) Nu s'a ținut seama de gustul cetitorului. 3) Nu s'a pregătit terenul pentru desvoltarea gustului de cetit la țărani.

Remedii pentru a se înălțura astfel de scăderi sunt:

1. Concurs cu premii pentru scrisul în graiul dulce popular și iată omul.

2. Scheletul unei astfel de gazete trebuie astfel format ca dela prima aruncătură de ochi să desvolte interes și curiozitate, și să cuprindă material la început din întreg complexul de viață a țăranului până la hrana duhovnicească.

3. Noi avem țărani foarte puțini a căror gust la cetit să fie desvoltat. Din fondurile disponibile s-ar putea susține o astfel de gazetă cu preț foarte scăzut sau gratuit timp de 2 sau 3 ani, până ce țăranul se va familiariza cu ea, devenind indispensabilă apoi în casa lui (bineînțeles trimițându-se unuia și aceleași persoane tot timpul).

Prin acest mod de pastorătie se face un pas înainte, căștigându-se două bătălii: adâncirea vieții religioase-morale și luminarea țăranului român.

Adunările eparhiale au cuvântul.

Pr. Dr. R. Popa — Bonțești

Nota Red. Problema unei gazete duminecale pentru popor este foarte importantă și totdeauna actuală, dar ea nu se rezolvă prin Adunările eparhiale. Încercări s'au mai făcut, însă au eşuat nu numai din cele trei motive indicate mai sus, ci mai ales din următoarele: 1. Preotimea n'a arătat decât un interes foarte slab pentru răspândirea foilor. În parohiile în care preotii au fost activi, rezultatul a fost neașteptat de mulțumitor. 2. Nu s'a organizat colportajul aşa după cum era de dorit. Foaie ieftină și fără servicii de colportaj nu se poate răspândi. 3. Desvoltarea gustului de cetit la țărani se face tocmai prin gazeta duminecală. Cine nu cetește cel puțin gazeta săptămânală nu va ceti nici cărți. Și dacă nu s'a stăruit timp mai îndelungat, în rânduri repetitive și sistematic în direcția aceasta, rezultatul nu a putut să fie decât cel cunoscut. 4. Lipsa de fonduri.

In așteptarea omului ideal, care să povestească „în graiul dulce al vechilor cazanii”, încă nu putem să rămânem ad infinitum. Dar dacă el

nu mai apare?... Trebuie să scriem noi, așa cum putem, bine înțeles pentru popor, — și acest lucru nu este cu neputință.

Dar astfel de graiuri, ar fi bine să mai auzim, fie pentru fie contra. Cu cât se vor ivi mai multe, cu atât vom fi mai aproape de ținta editării unei gazete duminecale pentru popor, care astăzi într'adevăr lipsește.

Iar până atunci, lipsa se poate suplini, unde este devotament sacru, prin gazetele săptămânale care apar în alte centre, cum sunt: „Lumina Satelor” dela Sibiu, „Albina” dela Fundațiile Regale din București, „Poporul Român” din Timișoara, „Ortodoxia” redactată mai mult pentru orășeni de Pâr. P. Chiricuță și alții.

O lămurire

Primim spre publicare următoarea scrisoare:

Părinte Redactor,

In revista „Biserica și Școala” nr. 15 din 12 Aprilie a. c. a apărut articolul: „Pe calea cea bună” care se ocupă de apropierea sufletească, care în ultimul timp a survenit între noi și Biserica Ortodoxă Română.

Cum, în suszisul articol, se pune la îndoială sinceritatea noastră când se spune: „Ne place să credem că această apropiere sufletească a actualilor conducători baptiști de biserica noastră este sinceră și nu impusă de măsurile de restricțiune ale Ministerului Cultelor în privința adunărilor baptiste”, ne permitem să vă atragem atenționea asupra următoarelor fapte care au precedat măsurile restrictive luate de Ministerul Cultelor cu privire la casele noastre de rugăciuni și în legătură cu aceasta ne permitem să vă face și alte declarații cu privire la apelul P. S. S. Părintelui Episcop Andrei, apel făcut către noi baptiști, rugându-vă să binevoiți să inserați în revista „Biserica și Școala” cele ce urmează:

1. Așa cum P. S. S. Părintele Episcop Andrei pomenește în apelul adresat baptiștilor, Al. Ruja a fost cunoscut de P. S. Sa în vara anului trecut iar I. Ungureanu și T. Fânață în Ianuarie a. c. deci înainte de măsurile restrictive ale Ministerului Cultelor care au fost date autorităților locale abia la sfârșitul lunii Martie a. c. Prin urmare nu pomenitele restricțiuni ne-au determinat pe noi să luăm contact cu Autoritățile Superioare ale Sf. Episcopiei Ort. din Arad ci împinși de dragostea lui Dumnezeu și dragostea ce o avem față de neamul nostru român — pentru cauzele noastre naționale românești am suferit temnița grea ungurească — ne-a indemnizat la acest fapt creștinesc.

2. Noi care am avut „sufletul însetat după mantuire” ne-am opus întotdeauna străinilor eu

tendențe de a ne înstreina de neamul nostru român și trebuie să o mărturisim că am simțit o mare durere sufletească văzându-ne loviți de două părți: pe de o parte eram loviți de streinii dintre noi care nu și puteau duce la îndeplinire planul lor de a ne înstreina de neam, pe de altă parte eram loviți — desigur nu cu gând rău de către unii dintre reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române, care ne acuzau că suntem unelte în mâinile streinilor.

Noi ne-am făcut datoria la timp și am arătat celor în drept lucrarea nefastă a streinului Ev. Gill, care sub masca baptistă lucra contra noastră și care după ce și-a mutat cartierul în țara vecină a făcut declarația că: nu va pleca de acolo până când tot Ardealul va fi luat dela România, dacă însă nu s-au luat măsurile pentru îndepărarea lui dela noi nu noi suntem vinovați de aceasta, și nici poporul baptist român.

Dar Dumnezeu, în dragostea lui pentru noi, a binevoit să aducă în fruntea Sf. Episcopiei Ortodoxe Române din Arad pe P. S. S. Părintele Episcop Andrei, care fiind la înălțimea Sa de Păstor a binevoit a ne primi pe noi baptiștii români cu atâtă dragoste creștinească încât ne-a cucerit inimile, ceeace este pentru noi și pentru sufletele noastre, lovite de atâtea valuri, o binecuvântare Dumnezeiască. Această dragoste sinceră și neprefăcută ne-a îndemnat și determinat să facem apel tuturor Comunităților Baptiste Române prin care le cerem o apropiere de Biserica Ortodoxă Română și credem că dacă vom fi înțeleși de toți — vom reuși cu ajutorul lui Dumnezeu să punem capăt oricărei dușmănii și vorbiri de rău.

Mărturisim justele constatări ale P. S. Sale când spune: „Au fost în poporul nostru multe suflete curate, însetate după mântuire, care au crezut că numai prin baptism se pot mântui. Au fost și de aceia cari din mânie sau ură față de preoții și rânduile Bisericii noastre, au eșit din mijlocul nostru“. Noi doar ne permitem să adăugăm că și astăzi aşa este, îosă, dragostea arătăă nouă de către Părintele Episcop topește ghiața din multe inimi.

Apelul P. S. Sale din Vinerea Patimilor este compus din adevărate Cuvinte de aur, cari ne pătrund înimele. Spicuim din ele: „Eu nu cred că duhul Domnului Iisus Hristos a fost între noi în timpul hulirilor reciproce“; apoi: „Prin hulire nu se poate ajunge la mântuire“ și iarăși: „Nu este un semn al dragostei a vorbi de rău pe fratele tău, nici dacă a eșit din sânul bisericii, nici dacă a rămas neclinit în ea“; apoi: „Vorba rea este un fel de osândire, pentru care ne așteaptă focul iadului“ (Mat. 5, 22).

Care dintre frații baptiști ar putea rămâne

nemișcat la aceste cuvinte isvorăte din adevărată inimă de creștin și român?

Ba P. S. Sa merge mai departe pentru a se dovedi un adevărat Serv al lui Iisus Hristos și un demn reprezentant al Bisericii Creștine când glăsuește: „Noi nu ne gândim ca să vă lipsim pe voi de măngăerea rugăciunilor, închizându-vă cu forța casele voastre de rugăciuni, ci voim numai să le dăm o nouă viață, rugându-ne alături de voi, în duhul strămoșilor noștri. Punând alături ceeace avem bun în suflete și unii și alții, neamul nostru, care este creștin din leagăn, va putea trăi o viață renăscută“ și: „Să ne pregătim de pe acum pentru aceasta renaștere sufletească, pentru că atunci când Dumnezeu va binevoi, — după ce ne-a trecut prin focul încercărilor, — să ne statorească hotarele pentru noua fară, noi să putem intra în ea reinviați în duh“. La aceste cuvinte, pline de farmec sufletesc, noi zicem din toată inima: *Amin!*

Atragem atențunea celor ce încă păstrează în sufletele lor din învățăturile date de streini și înstrăinăți, cari luând cunoștință de apelul nostru ne calomniază spunând neadevărul că silim pe baptiști să treacă la ortodoxi, că tot ei au fost care ne-au împroșcat cu noroi atunci când apăram drepturile baptiste, drepturi la cari ei au renunțat iarăși de dragul streinilor și înstrăinătilor, că dacă nu vor înceta cu ura și calomia, într'adevăr cu ei se va întâmpla cele spuse de Prea Sfîntul Episcop Andrei: „Cine nu va înțelege însă aceasta poruncă a vremii, acela va fi urgisit de Dumnezeu și va purta asupra conștiinței sale și vina desbinării pentru viitor“.

Citiți toți cu luare aminte cele două apeluri și veți vedea că nimeni nu se gândește să forțeze conștiința voastră ci din contră. Nu este vorbă de închidere de adunări ci contrarul.

Dacă noi am știut să primim între noi și în adunările noastre cu atâtă dragoste chiar pe acei ce ne erau și ne sunt dușmani, cu atât mai vârtoș datori suntem să primim pe cei din neamul nostru și să ne unim sufletește cu toții.

Dacă am ascultat cu atâtă sete sufletească să ni se vestească Cuvântul lui Dumnezeu de către niște streini cari au venit la noi cu alte scopuri și cari nu se sfiesc a scrie în revistele lor că ne sunt aliați nu pentru că iubesc poporul român ci pentru cele două milioane de baionete românești care la un moment dat le vor apăra afacerile lor, cu atât mai vârtoș vom asculta Cuvântul Domnului să ne fie vestit chiar în adunările noastre de către fiii neamului nostru, de către preoții bisericii ortodoxe. Adunările noastre „Speranța“ și „Şega“ cari au primit să le vestească pe Domnul dd. preoți ortodoxi sunt martore că acest fapt ne-a produs tuturora o nespusă bucurie.

Apelul nostru nu este o poruncă pentru nimeni, ci ca unii cari vedem ceva mai departe decât mulți alții ai căror ochi sunt întunecați de interesele lor, credem că este timpul să ne trezim și să încetăm cu hula la adresa altora. Chiar și cântul național al nostru ne îndeamnă la aceasta prin Andrei Mureșanu: „*Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte...*”

Judecați voi ce este mai bine: Să continuăm a ne vorbi de rău, refuzând mâna de pace ce nisese întinde, sau să încetăm cu hula și să primim pacea? Vrem adunări închise ale căror membri să hulească pe alții, sau vrem adunări deschise în cari să se predice dragostea lui Dumnezeu și unirea tuturor în jurul Crucii lui Hristos?

Sperăm că vom putea avea o conferență cu toate adunările, cu care ocazie să vom putea arăta mai pe larg dorința noastră de mai bine pentru viitorul adunărilor baptiste.

14 Aprilie 1942

I. Ungureanu
Alexandru Ruja

*

Facem loc cu plăcere lămuririei de mai sus. Asigurăm pe semnatari că nu am avut intenția de a trage la indoială nici pe o clipă sinceritatea Dumnilor. Dumnezeu să incununeze cu succes gândul lor cel curat.

Red.

Mărgăritare.

Contemplarea creștină a naturii

Marele muzician Beethoven era un îndrăgostit al naturii. Iată o convorbire ce a avut-o, așezat pe o pașiște, cu un prieten:

„Imi place nespus de mult să petrec ceasuri întregi, aici între frumusețile naturii. Simțurile mi-se cufundă în contemplarea creaturilor din natură. Aici nu ascund soarele dinaintea mea acoperișurile de case, făcute de om; aici numai cerul albastru constituie unică, nesfârșita și măreață boltitură. Când, seara, privesc cerul și văd astrii luminoși ce se mișcă cu o eternă regularitate în calea lor: sorii și planetele, ce se află la distanțe de milioane mile deasupra mea, atunci sufletul meu se înnalță dincolo de ele, la izvorul unic, de unde își au originea toate cele create. Dacă încerc apoi să dau glas simțămintelor ce s-au dezvoltat în mine, simt o desiluzie. Atunci îmi dau seama că nu există om muritor care să fie în stare să exprime prin graiu, culoare sau daltă, acele chipuri cerești pe care le-a întrezărit într'un astfel de ceas fericit imaginația mea trezită.”

După aceea sculându-se și arătând spre cer, Beethoven continuă însuflând: „Da, de acolo de

sus trebuie să pornească tot ce înnalță inima! Altcum omul alcătuiește numai note muzicale sterpe și trup lipsit de suflet. Nu am dreptate? Sufletul trebuie să nizuiască în sus, spre izvorul din care a existat, și creația numai prin abnegație neconcențată poate cinsti pe Creatorul și Susținătorul naturei nesfârșite”.

Aceasta este adevărată și religioasa contemplare a naturei!

Dumnezeu singur este atotputernic.

Sf. Canut, regele danez, se plimba odată pe malul mării, când unul din curtenii săi, vrând să-l lingăsească, și spuse că el este cel mai puternic stăpân peste: oameni, mare și uscat. Regele cu suflet smerit se apropiu atunci de malul apei și strigă: „Valule! Iți poruncesc să nu te apropii de piciorul meu!” Însă valul totuș se apropii! „Cum pot fi numit eu cel mai puternic dintre regi, când nici un val mic nu ascultă de mine! Dumnezeu este Regele cel atotputernic al cerului și al pământului, pe El să-L adorăm!”

Despre ce să predicăm?

La Sf. Gheorghe, în 23 Aprilie 1942, să vorbim despre bărbătie.

Zilele sfintilor martiri și mărturisitori creștini sunt sărbători închinăte nu numai numelui, dar mai ales virtușilor care au împodobit ființa și viața lor.

Ce este *virtutea*?

Prin virtute înțelegem buna întrebunțare a libertății morale. Mai înțelegem prin virtute nobilă și sănătatea sufletului, tăria de caracter dobândită și asigurată prin înfrângerea poftelor păcătoase și prin întruparea voinței lui Dumnezeu.

„Virtus” înseamnă putere, tărie, biruință asupra răului și urmarea neîntreruptă a binelui. Cu alte cuvinte, virtutea este trăirea după rațiune și credință, după legile moralei omenești și dumnezeiești, conformarea continuă a voinței omului voinței lui Dumnezeu. Calea virtușii este calea luminii, calea vieții în menirea ei firească și dumnezeiască.

Temelia virtușii nu este nici știința, nici civilizația, nici peste tot cultura, din simplul motiv că virtutea nu se învăță nici dela învățății săvanți, nici dela poeti, nici dela artiști.

Școala virtușii este biserică, religia. Dascălii noștri întru virtute sunt sfinții: profeții, apostolii, mucenicii și mai presus de toți este Iisus Hristos, idealul vieții virtuoase și caracterul exemplar al omenirii.

După raportul omului cu Dumnezeu avem în creștinism *trei virtuți religioase* (teologice): credința, speranța și iubirea. După raportul omului cu societatea avem *patru virtuți morale sau cardinale* (numite aşa pentru că sunt ca patru puncte cardinale ale vieții morale, după care sunt datori să-și îndrepteze viața toți oamenii): înțelepciunea, dreptatea, cumpătarea și bărbăția (Ințel. 8, 7).

Bărbăția creștină este virtutea curajului în fața durerilor și a greutăților vieții. Sunt oameni, mai ales în vremurile de zbucium sufletești și de mari nenorociri, care una-două își pierd capul. Uneori chiar și din cauze nefinsemnante.

Virtutea bărbăției se arată în răbdarea suferințelor morale și a durerilor fizice, până la jertfă și până la moarte. Un creștin bun este un luptător, înarmat cu armele lui Dumnezeu; are chipul unui ostaș încins cu adevărul, îmbrăcat cu platoșa dreptății și cu evanghelia păcii, apărat cu pavăza credinței, cu coiful măntuirii și cu sabia Duhului Sfânt care este cuvântul lui Dumnezeu, cu rugăciunea, cu priereșterea și cu răbdarea, vestind plin de curaj taina evangheliei (Efes. 6, 11–19). Astfel înarmat, un creștin nu cade niciodată pradă disperării.

Bărbăția este dovada tăriei caracterului moral. Descurajarea e boala și „moartea bărbăției” și a credinței în Dumnezeu. Bărbăția este semnul puterii lui Dumnezeu care lucrează în om, „căci Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciunii” (II Tim. 1, 7).

Fiecare creștin este chemat să fie un om virtuos, un om de inimă, tare ca o stâncă și bun ca Dumnezeu.

Biserica ne înfățișează cel mai frumos chip de bărbăție pe Mântuitorul Hristos care a biruit, ca nimeni altul, suferința, iadul și moartea. Dar nu numai pe El, ci întreg sirul nesfârșit al dreptilor, proorocilor, apostolilor și martirilor, care ne-au rămas pentru totdeauna „pildă de suferință și de îndelugă-răbdare” (Iac. 5, 10). Dreptul își pierde averea, familia și sănătatea și totuși nu disperează, ci luptă până la capătă căci, spune el, „luptă e viața omului pe pământ” (7, 1). În fața morții de martir, sf. ap. Pavel scrie: „Eu îmi vîrs sângele ca jertfă și vremea despărțirii mele să apropie. Lupta cea bună m'am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit; de acum mi să gătit cununa dreptății, pe care mi-o va da Domnul” (II Tim. 4, 6–8). Sf. Vasilie cel Mare, când era prigonit pentru a trece la arianism, a răspuns împăratului Valent, prin prefectul Modestus: „Eu nu mă tem de nimic: de vinderea averilor nu, fiindcă n'am altele decât hainele și cărțile; de exil nu, fiindcă tot pământul e al bunului Dumnezeu și pretutindeni pot să-i slujesc; de moarte

nu, fiindcă nu poate decât să mă apropie mai iute de patria după care atâta suspin”.

O pildă nemuritoare de bărbăție creștină avem dela sfântul și marele mucenic Gheorghe, care, deși amenințat cu cele mai înfricoșate chinuri, cu pierderea gradului de voevod, cu temnița și cu moartea, vorbește în fața împăratului Dioclețian: „Până când, o, împărate și voi cruci dreptători, veți porni mânia voastră asupra creștinilor, făcând judecăți nedrepte asupra unor oameni nevinovați?... Pentru ce fi prigoniți?... Au credeti, oare, că zeii voștri sunt vii și puternici?... Vă nebuniți și vă înselați, că singur Dumnezeul creștinilor este viu și adevărat”... — „Cine te-a îndemnat la o vorbire atât de îndrăzneață”? — îl întrebă împăratul. Iar el răspunde: „Adevărul”... „Care adevăr?“ — „Iisus Hristos cel gonit de voi!“ — „Ești și tu creștin?“ — „Sunt rob al lui Hristos și nădăjduesc în el“.

Când, după lungi chinuri, pe care le sufere cu bărbăție sf. Gheorghe, împăratul e gata să-l ierte, să-l răsplătească „cu multe cinstiri și bunătăți”, numai să se întoarcă și să se facă iarăși păgân, mucenicul răspunde: „Nu-mi trebuie toate cinstirile și bunătățile tale, că ele nu vor putea să mă despartă de Stăpânul meu, Domnul Hristos, căruia, până la moarte, fi sunt rob“ (Al. L. Moldovanu: Viețile Sfinților). — Si a primit mai bucuros moartea de martir, decât să se lapede de Hristos.

In pace și în războiu, în fața adevărului și a ispitelor, în săracie sau bogăție, sub apăsarea nedreptății și în nefericire, avem pretutindeni în viață lipsă de curaj, de virtutea bărbăției creștine. Cine răbdă până la acela sfârșit, acela se mărtui (Mt. 24, 13).

Deci, „frații mei, întăriți-vă în Domnul și în puterea tăriei lui“ (Ef. 6, 10). Fiți totdeauna creștini bărbăți și bărbăți virtuoși. Este miere care hrănește și miere care otrăvește. Este virtute care ni se pare amară, dar care ne apropie de Dumnezeu și este vițiu care ni se pare dulce și ne depărtează de Dumnezeu. — Calea și ruga și virtutea noastră de creștini, este cea a preotului când se roagă în altar, în fața sfintelor daruri:

— *Iubite-voiu, Doamne, virtutea mea! Domnul este întărirea mea și scăparea mea, și Mântuitorul meu!*

*

In Dumineca slăbănoșului, la 26 Aprilie 1942, să vorbim despre sănătate.

După ce Mântuitorul a vindecat pe slăbănoșul de la scăldătoarea Vitesda și mai apoi după ce l-a aflat în biserică, i-a zis: „Iată, te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuești, ca să nu-ți fie ceva mai rău“ (In 5, 14).

Cauza boalei slăbănușului a fost păcatul. Cu 38 ani de suferință și-a plătit el păcatul, care se poate să nu fi avut o durată mai lungă de câteva clipe. Și nu numai păcatul, dar o mică nebăgare de seamă, o vină ușoară sau o greșală, se răscumpără cu timp îndelungat de durere, care uneori ține ani întregi, alteori sfârșește mai repede sau mai târziu cu moartea.

Mare dar este sănătatea și păstrarea ei. Când suntem sănătoși nici nu ne dăm seama că este ea de scumpă și cătă deosebire este între omul sănătos și omul bolnav. Sunt oameni care își cheltuiesc averi întregi ca să-și asigure sau să-și redobândească sănătatea pierdută, dar nici unul nu este în stare să o poată prețui deajuns. Numai cine a fost bolnav mai multă vreme pe pat, sau cine a vizitat un spital de bolnavi, nu azil sau o casă de nebuni, își poate da seama ce lucru mare este sănătatea.

Un tinăr se plângă mereu de săracie. Intr-o zi învățătorul său îi zice: „Nu ești tu atât de sărac, după cum îți închipui. Tu ai o mână sănătoasă. Pentru că ai da-o?“ — „Pentru nimic“. — „Dar un picior?“ — „Nici pentru o mie de galbeni“. — „Dar un ochiu?“ — „Nici acesta nu l-aș da pentru nimic în lume“. — „Vezi, așa dar — încheie învățătorul, — că nu ești așa de sărac pe cum te crezi. Ai bunuri pe care niciun ban nu le poate prețui“. Ai sănătatea; grijeste-o și prețuște-o! „Nicio bogătie nu este mai presus de sănătatea trupească... Este mai bine să fii sărac, dar sănătos și cu trup de fier, decât bogat și împovărat de suferințe. Sănătatea și zdrăvenia prețușesc mai mult decât aurul, și un trup voinic decât avuții nenumărate“ (Sirah 30, 14—16).

Religia creștină pune foarte mare preț pe sănătatea sufletească și trupească a oamenilor.

Cel mai mare doctor al omenirii este Mântuitorul Iisus Hristos. El a venit în lume să vestească Evanghelia și să vindece toată boala și toată nepuțința din popor (Mt. 4, 23); să curățească pe oameni de pricina durerilor, care sunt păcatele (In 5, 14), să întemeieze Biserica, cel mai sigur „spital“ de mântuire și să rânduiască cele mai bune „leacuri“ tămăduitoare care sunt sfintele taine. În numeroase icoane Mântuitorul e zugrăvit ca Învățător, Mare-preot și Doctor, nicări ca advoat, inginer sau altceva. El este deapururi Doctorul sufletelor și trupurilor noastre.

Sfinții apostoli tămăduiau bolnavii și scoțeau duhurile necurate din oameni (Mc. 6, 13; Iacob 5, 14). Diaconii la fel aveau misiunea să viziteze bolnavii și să îngrijească de văduve (Fapte 6).

Morală creștină, plină de învățături și precepte care previn bolile trupești și sufletești, are un capitol deosebit despre *datorile omului față*

de trup, nu numai față de suflet, pentru a-l feri de poftele rele și de patimile aducătoare de boală, nefericire și moarte.

După credința creștină, trupul este chemat la înviere și nemurire, ca împreună cu sufletul să se bucure de viață și fericirea veșnică. Are deci și el prețuire, căci unde nu este sănătate nu este nici virtute și unde nu este virtute nu este nici fericire deplină.

Pentru sănătatea oamenilor bolnavi, Biserica a rânduit rugăciuni și *slujbe* deosebite; sf. pocăință, sf. Impărtășanie și sf. maslu; a întemeiat cele dintâi „bolnițe“ și spitale. Astfel începe „asistența socială“. Când nu erau doctori, preoții erau doctorii sufletești și trupești ai oamenilor.

Intre faptele îndurării trupești, cercetarea și îngrijirea bolnavilor este una dintre cele mai însemnate datorii ale creștinilor (Mt. 25, 36—43). Biblia și Biserica ne îndeamnă să mergem mai degrabă la casa unde este durere decât la bucurie, căci așa se asigură iubirea lui Dumnezeu (Sirah 7, 35).

Tot în vederea sănătății este așezată căsătoria și sunt opriți înrudirile; sunt rânduite posturile, poruncile, înfrânrările și *sfințirile caselor*.

O virtute de temelie a vieții creștine este *caritatea*, iuhirea și ajutarea aproapelui în mizerie.

Nu lipsește în creștinism nici îndemnul de a cinsti doctorii, „căci și pe ei i-a făcut Dumnezeu“ (Sirah 38, 1—7). Acei dintre doctorii creștini care au dus o viață sfântă, „doctorii fără arginț“, au fost trecuți în rândul sfinților și dați de model pentru toți doctorii.

Iată atâtea temeiuri pentru grija de sănătate pe care o are religia noastră creștină și atâtea îndemnuri morale pentru a ne îngrijii creștinește de sănătate. Morala este cea dintâi igienă. Viața morală asigură cea mai bună sănătate.

Un bun creștin trebuie să știe că trupul lui este „biserica Duhului Sfânt“ (I Cor. 6, 19—20), care se cuvine să fie totdeauna „sfântă și fără de prihană“ (Ef. 5, 27).

Regrulă de igienă și de religie este: curtea curată, casa curată, hainele curate, copiii curați, mâinile curate și sufletele curate. Acestea le caută preotul când intră cu aghiasma în casele popovenilor. Căci ordinea și curățenia din afară arată ordinea și curățenia din lăuntru.

Sănătatea este un dar ales și una dintre condițiile fericirii. Trupul cel mai sănătos și mai viuguros se poate ruina, când se lasă robit de patimi, ca: desfrâul, lăcomia la mâncare și beutură, murdăria, &c. a.

De aceea, păstrarea sănătății este și trebuie să rămână una dintre datorile noastre de buni creștini, așa după cum ne dă și Biserica îndemnul,

când la toate slujbele se roagă pentru sănătatea și măntuirea noastră.

Vrei să fii sănătos?... Să nu mai păcătuești
Fii totdeauna curat. Sufletul curat și bun face trupul sănătos și frumos.

Aceasta e cea dintâi și cea din urmă regulă de igienă creștină pentru sănătatea trupului și pentru măntuirea sufletului, pe care toți să o dobândim, cu darul și dragostea lui Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Informații

■ **Păr. Virgil Lugojan**, inspector de control școlar, în ședința Secției Culturale dela 24 Martie a. c. a primit însărcinarea ca deodată cu inspecția ce face la școalele primare din eparchie să controleze și rezultatele obținute de căntăreții bisericesti, privitoare la instruirea corului de adulți pe trei voci, respective instruirea „Răspunsurilor” liturgice, aşa cum au fost aprobate de Sf. Episcopie. Aducând această numire a păr. V. Lugojan la cunoștința P. C. preoți, și urăm spor la muncă și rezultate binecuvântante. (T.)

■ **Clerul transnistrian** și-a ținut un congres la Odesa, în sala de festivități a primăriei, — primul după 25 ani de bolșevism — sub președinția păr. Andrei Nicov protopopul Odesei. Președinția de onoare a avut-o păr. Dr. Antonie Harghel vicarul misiunei ort. din Transnistria. Au fost de față d-nii Gherman Pânteia primarul orașului, Șt. Berechet prof. univ. și un număr de 180 persoane. Congresul s'a ocupat de problemele administrative, culturale și economice dela ordinea zilei, între care amintim: organizarea vieții religioase, prevenirea ivirii sectelor, procurarea registrelor parohiale, editarea unei foj religioase, înființarea unui post de arhitect episcopal, ajutorarea văduvelor de preoți, înființarea unui centru de lectură la Odesa, predarea religiei în școli, cercetarea cursurilor pe care păr. A. Harghel le predă la Universitate, chestiuni administrative, etc.

■ **Buletinul Municipiului Arad** a publicat darea de seamă asupra activității și înfăptuirilor Primăriei în a. 1941/2. Cuprinde rapoartele diferitelor servicii, din care se evidențiază caracterul unei conduceri pricepute și dovada unor munci și griji neîntrerupte, pentru nevoile materiale și spirituale ale populației. Înregistrăm cu deosebită mulțumire atenția care s'a dat nevoilor culturale, morale și sanitare ale orașului, pe lângă cele economice și financiare.

— „Chemați să gospodărim acest oraș, — spune dl primar Dr. C. Radu în prefața Buletin-

nului, — am înțeles să-i gospodărim deodată cu bunurile materiale și pe cele sufletești, căci precum un om nu-și poate despărți trupul de suflet, fără a da pieirii ființa sa pământească, tot așa nici într-o colectivitate nu se pot da uitării nevoie spirituale fără a se primejdui armonia în viața prezentă și mai ales aceea viitoare ale acesteia”.

Interesante și demne de reținut sunt cifrele cu situația născuților și decedaților, din care se constată că numai Românii au un excedent natural de nașteri față de celelalte naționalități ale Municipiului, care toate sunt deficitare, după cum ne arată următorul tablou:

N e a m u l	Născuți	Decedați
Români	496	466
Unguri	221	474
Germani	94	134
Evrei	39	131
Țigani	23	45
Sârbi	13	42
Slovaci	14	16
Alții	—	9

■ **† Protos. Nicodem Ioniță**, unul dintre elemențele tinere și de elită în sănul monahismului nostru, a căzut la datorie, undeva pe lângă Harcov, la 19 Martie 1942. L'am cunoscut în Arad: făptură impunătoare și plină de râvnă duhovnicească. A împlinit abia 36 ani. Scriitor șicusit, fost cătăva vreme stareț al mănăstirii Antim din București, — în cele din urmă s'a înscris preot militar voluntar și a plecat pe front, unde a desvoltat o bogată activitate misionară și a primit cununa morții pentru creștinătate.

„Glasul Monahilor“ publică în ultimul număr două articole pe care el le-a trimis de pe front, despre rolul călugărilor și a călugărițelor în Rusia pe vremea regimului bolșevic, din care reproducem următoarele pasajii.

„Monahii ortodocși ruși s-au arătat mai tari decât celălalt cler. Nevoiți să lucreze în mine, fabrici, uzine, ateliere, etc., au tot retezat din poalele anteriusului, însă, în ruptul capului, nici unul nu l-a desbrăcat de tot. Să au păstrat chipul lor duhovnicesc. E o mare bucurie să vezi figuri de monahi bătrâni cu barba albă, cum și au scos de sub guler o bogătie de păr frumos și îngrijit și cu cât spor lucrează azi la reincreștinarea poporului. Un monah din Pecersca îmi declară la prima întâlnire că el vede în fiecare ostaș român, cu atât mai mult într'un preot, pe ingerii desrobitori...“

„Monahile sunt mai numeroase decât călugării. Refugiate la câte vreo rudă, mai totdeauna în grupe de 2–3, întovărășite de ucenitele lor, cu lucrul măinilor și au dobândit hrana. Niște odată nu s-au dus prea departe de cuibul lor distrus de bolșevici, ci în apropierea lor aşteaptă, ca niște pasări speriate, să treacă vremea grea, și să-si refacă obștia lor. Unele au cerut și au fost înmormântate chiar în cimitirele fostelor lor mănăstiri sau în imediata apropiere, cât mai aproape de vechile surori, maice, starețe și povătuitoare adormite în Domnul.

„Atât cât le-au îngăduit puterile și împrejurările grele, au desfășurat un bogat apostolat. Au sprijinit pe copii și copile, precum și preteșele preoților deportați în Siberia sau uciși pe loc. Au citit psaltele muribunzilor, au botezat prunci cu formula cuvenită mireanului copiilor cari, din cauza mizeriei mureau cu sutele de mii, au povățuit pe femei să păstreze icoanele în casă, au învățat pe copii și copile rugăciuni, în scurt ele au fost singurele care au întreținut flacăra credinței în mijlocul furtunii deslanțuite de Satan. Rostul lor a fost rostul femeilor Mironosițe din timpul șederii Domnului în mormânt, sau al diaconițelor și sfintelor femei din primele veacuri creștine.

„Azi tot ele îndeamnă pe femei și bărbați credincioși să repară bisericile dărămate, să redeschidă și să sfîntească casele de rugăciuni, cântă în coruri bisericesti la sate și în orașe, fac prescuri, repară vestimente, întocmesc și copiază calendarul pentru popor, strâng icoane pentru bisericile redeschise, etc.”

■ „Crucea măntuirii”. În noaptea Invierii, pe Dealul Feleacului s'a inaugurat o cruce monumentală, iluminată electric, în prezența d-nei Alexandrina Cantacuzino, însotită de d-nele Sotia Metes, Mioara gen. Pleniceanu și a.

Crucea a fost dăruită încă de Regina Maria a tuturor Românilor și ridicată la inițiativa Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române. S'a fixat pe Dealul Feleacului, deasupra Clujului „ca semn al unirii tuturor, sub un singur sceptru”.

Pe frontispiciul monumentului sacru, un „motto” de Regina Maria ne reamintește că: „Măreția neamurilor se asigură prin mame”, iar mai jos e înscrătă următoarea inscripție:

— „Acerstă Sfântă Cruce a fost făurită sub scutul Reginei tuturor Românilor — M. S. Regina Maria — de către căpitanul invalid Ion Constantinescu cu membri „Ații Patriotice”. A fost adusă aci și înălțată pe Dealul Feleacului sub domnia M. S. Regelui Mihai I, fiind Conducător al Statului Mareșalul Ion Antonescu; Mitropolit al Ardealului I. P. S. S. Nicolae Bălan — prin strădania Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române, președintă generală fiind d-na Alexandrina Cantacuzino”.

Soclul Crucii e de asemenei împodobit cu următoarea inscripție semnificativă:

„Doamne al dreptății, scapă-ne de vrăjmaș! Ocrotește pe Regele nostru Mihai I! Si neamul românesc. Izbăvește-ne de cei setoși de sânge. Iar steagul nostru ajută-ne a-l înălță, Făcându-l scut de adevăr și dreptate!”

(Tara)

Nr. 1820/1942.

Comunicat

Dăm publicitate chemarea conducerii Camerei de Agricultură, adresată preoțimii, după cum urmează:

„Datorită timpului nefavorabil din campania agricolă a anului trecut, porumbul în mare parte nu s-a copt complet. Gerurile din iarna trecută au micșorat în mod semnificativ puterea de încolțire a porumbului, astfel că, din cercetările noastre, am constat la foarte mulți agricultori că nu le încolțește porumbul, deși aparent ar fi o sămânță sănătoasă. În urma acestora, atât Camera Agricolă cât și Prefectura Județului au dat dispoziții în comune ca toți agricultorii să-și pună la germinat sămânța de porumb ce au, spre a nu avea neplăcuta și pagubitoarea surpriză că porumbul sămănat să nu răsără. Dată fiind această situație, este absolut necesar ca toți agricultorii să-și pună la încolțit sămânța de porumb înainte de sămănat, în care scop, cu respect rugăm pe Prea Sfinția Voastră de a da dispoziții Clerului dela sate să facă și ei propaganda necesară, în acest sens”.

Directorul Camerei Ing. Agr. Sef, ss. Emil Pop. L. S. subdirector, Ing. Agr. ss. Gh. Rahoveanu. Arad, la 14 Aprilie 1942.

*Prot. Caius Turicu
consilier, referent eparhial.*

Nr. 44/1942.

Concurs

Parohia Păuliș, protopopiatul Radna, publică concurs cu termen de 8 zile, pentru indeplinirea postului de prim cântăreață bisericesc.

Venite:

1. Folosința lor 4 jughere pământ arător.
2. Stolele legale.
3. Salarul de la Stat pe care parohia nu-l garantează.

Până la alegerea cântăreațului la postul al doilea primul cântăreaț va folosi 8 jughere de pământ arabil adecă ambele sesii cantoriale. Alesul va conduce ambele strane cu un cântăreaț ajutor, angajat de el, cu aprobarea consiliului parohial, și să cante cu școlarii răspunsurile la Sf. Liturghie, va lua parte la toate slujbele în și afară de biserică, va plăti toate impozitele după beneficiul său de cantor.

Reflectanții își vor înainta cererile cu actele necesare oficiului parohial ort. rom. din Păuliș.

Păuliș, la 24 Martie 1942.

Consiliul parohial